

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9-12, nappal 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta.

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 800 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / HETFO / DECEMBER 3

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. EVF. / 282 SZÁM

Vér folyik Horvátországban (Tudósítás a negyedik oldalon)

Tegnap

a romániai összes felekezetek templomaiban ünnepi istentiszteletek voltak abból az alkalomból, hogy tizedik évfordulója volt annak a gyulafehérvári román nemzeti nagygyűlésnek, amely Románának Erdéllyel való egyesülését kimondotta. A többségi nemzet gyermekeinek ajkairól háláadó himnuszok szállottak az egek felé, hogy sikerült álmaik és ábrándjaik megvalósulását megérniük. A kívánság élő valósággá lett és a területek egyesítésével olyan népek is kerültek Románia fenhatósága alá, amelyeknek tagadhatatlanul fájdalmas lelki metamorfózisra kellett átmenniük, hogy a megváltozott viszonyok közé beleilleszkedjenek. Nincs mit tagadni azon sem, hogy ez a lelki átalakulás nem ment könnyen. Nemesak azért, mert teljes joga a többségi nemzethez tartozó állampolgárokból kisebbségi sorok lettek osztályosai, hanem mert a többségi nemzet fiainak türelmetlen és sokszor a gyűlölködésig felfokozott, a megtorlást hirdető politikája ezt az átalakulást nem igyekezett megkönnyíteni. És most tíz év elmúltával, amikor talán felesleges már hangoztatni lojalitásunkat új hazánk iránt és érveket felsorakoztatni mellette, a kisebbségekhez illő szerénységgel, de határozottsággal szabad már megállapítani azt, hogy a magyarság attól a helytelen politikától és ezektől a nem mindig barátságos érzelmektől nem engedte magát letéríteni a jognak, a törvényességnek és a becsületességnek arról az útjáról, amelyet a változott viszonyok eléje szabtak. Belenyugodott, beletörődött, a gyanúsítgatásokkal, az alaptalan vádaskodásokkal csak tiszta lelkiismeretét állította szembe és türelemmel várta az időt, hogy a tömeghangulat ellene megváltozzék. Nem ünneprontók akarunk lenni, de éppen az elmúlt tíz esztendő és ezen súlyos idő alatt behozott lojalitásunk felhatalmaz arra, hogy ezen keserű megállapításokat ne fojtsuk magunkba. Ma hinni és remélni akarunk és bizni akarunk azokban, akik az ország sorsát intézik, hogy megismerve bennünket az időnek mindenféle változatai közegette, új korszak kezdetét biztosítják a mi részünkre is. A mi részünkre is.

mert tudatában vagyunk annak, hogy sok minden történt ugyanis, hogy az nemesak nekünk, hanem román testvéreinknek is ártalmára és kárára volt. Ezért az egyesülés tizedik évfordulóján

a magasba szállott a mi imánk is és kértük Attól, aki minden népek és nemzetek, országok és államok fölött van, hogy világosítsa meg elméjét sorsunk intézőinek, adjon nekik erőt és

lelkismeretet, hogy újabb tíz esztendő eltelte után együtt ünnepelhesük román testvéreinkkel az igazi szabadság, az igazi egyenlőség és az igazi testvériség magasztos ünnepét.

Magyar szózat a telepesekhez

Engedjétek meg, hogy én is szóljak hozzátok fekete betűkkel. Jól tudjátok, nem kenyerem a nagypolitika-csinálás, én hivatásomnak csak azt tartom, hogy kezem munkája mellett itt ezen az elárvult nemzet-szigeten a magyar lelket, érzést és összetartást erősítsem, mert azt hiszem, csak ezekkel remélhetünk szebb napokat.

Másik hivatásomnak tartottam mindenkor, hogy tőlem telhetőleg segítsek azoknak, akik igyekeztek a telepesek-től elhárítani azt a szörnyű osapást, amelyet kegyetlen kormányrendszerek mértek rájuk.

Azon férfiak közül, kik segítségünkre siettek, mindannyian ösmeritek Jakabffy Elemér drt és éppen ezért ő hozzám fordultam, hogy megtudjam, remélhetünk-e az új időktől valami jót! Elsősorban is azt kérdeztem, hogy miután megint két olyan helyen van jelölve, ahol minden valószínűség szerint megválasztják, most ez alkalommal elfogadják-e a képviselőiséget, vagy megint lemond, ahogy azt tavaly az aradi megválasztása után tette.

Jakabffy doktor ur választását akarom tudomástokra hozni. Ezeket monddta: „Ha a választók bizalma ezúttal is megtisztel, feltétlenül megtartom a nekem juttatott mandátumot. Az előző választásokkor az a meggyőződés volt, hogy addig, amíg a kormányokban csak olyan férfiak foglalnak helyet, akik az erdélyi és bánági viszonyokat nem ösmerik, vagy ninosen elég erejük ahhoz, hogy a megismert helyes elveket érvényre juttassák, addig okosabb, ha közülünk, a párt vezetői közül többen, a parlamenten kívül

maradunk és minden időnköt és tehetségünket arra fordítjuk, hogy a külföld nagy nyilvánosságával összekötéseket szerezzünk.

Azt hiszem, ez a mi munkánk kelendő eredménnyel is járt. Ma tisztában van minden román politikus azzal, hogy a rádió korszakában nem lehet elejét venni annak, hogy az ország politikusaival más ország politikusaival érintkezésbe jussanak és Genfben is eljuttassák szavaikat.

Biztosíthatok mindenkit, hogy nem szívesen töltöttük be a panaszkodó feladatát. Mi volnánk a legboldogabbak, ha minden ügyünket itthon rendezhettünk el úgy, hogy soha kifelé hangzózatott zokszavunk ne legyen. De a telepesek is bizonyára tudják, hogy az a rendszer, amely most megbukott, reá kényszerített a külföldi panasztevésekre. Most új kormányunk van.

Nagy részben olyan férfiakból áll, akik kitűnően ösmerik Erdély és a Bánág viszonyait. Akik közül sokakat hozzánk régi ismeretség, sőt barátság fűz. Azt remélem tehát, hogy a képviselőházban és minisztériumokban a mi munkánk könnyebb lesz, mint amilyen eddig volt. A magyar képviselőknek nem kell majd tízszer-huszsor is egyegy ügyben eljárni, hogy tízszer-huszsor ígéretet kapjanak és a végén az ügyet másképpen intézzék el. Remélni akarom, hogy ez a rendszer megváltozik. Ezért szívesen vállalom most már mandátumot, hogy én is tőlem telhetőleg Bukarestben dolgozhassak a sérelmek elhárításán.

Nagyon örvendetesnek tartom, hogy a kormányban egy külön bánági mi-

niszter is helyet foglal, aki jól ismeri a mi viszonyainkat. Meggyőződésem, hogy ha ennek a miniszter urnak előadjuk azokat az igen szerény kívánságainkat, amelyekkel a telepesek sorsán javítani lehetne anélkül, hogy a törvényes rendelkezéseket megváltoztatnánk, úgy ő igazunkat be fogja látni és cselekedni is fog.

Ehhez azonban elsősorban is az kell, hogy a telepesek egységes akarattal, egységes szellemet mutassanak. Ha a mostani választások a kormányt meggyőznék arról, hogy a telepes községekben a kommunizmus szelleme ütötté tanyát, vagy hogy a gyáva meghunyászkodás az őszinte magyarpártiság helyett a kormány táborába hajtotta a telepeket, akkor azt hiszem, ügyünk reménytelenül elveszett.

A mult választások alkalmával is könnyen megállapítható mindenki, hogy az egyes körzetekben hány telepes szavazott a Magyar Párt listájára. A választások után ez most is megtörténik majd és ha akadna olyan község, amelyik a magyar egység tekintetéből megbízhatatlannak látszik, az ilyen község azután ne csodálja majd, ha azok a férfiak, akik eddig is önzetlenül segítettek a telepesek ügyeit, ezzel szemben a jövőben érdektelenséget mutatnak.”

Ezeket mondotta nekem a Doktor ur és felhatalmazott arra is, hogy ezeket a tudomástokra hozsam. Értsétek a szóból, mert a magatok ügyéről döntök, amikor a szavazó-urna elé léptek.

Testvéri üdvözléssel

Bakos János, telepegazda.

PORCELLÁN
KRISTÁLY
BRONZOK

legnagyobb választékban
és
legolcsóbban

BARUCH-nál

Strada Primariei (Városház-utca) 4.

(3610)

Gunyos kérdéseket intéz Erdélyi védője az orvosszakértőhöz, ki azt vallja, hogy Forgács Annát megfojtották

A védelem nyilatkozik lapunknak

Budapest, dec. 1.

A nagy pör minden perdülését, minden gesztusát, hírnökök viszik melegeben lihegve a szerkesztőasztalra. A törvényszéki riporterek úgy dolgoznak ebben a perben, mint egy precíziós gép munkásai. Husz percenként váltják fel egymást. Mire az egyik telefont a kutyanyelveket, már ott áll mögötte a másik. Maximális pontosságot és gyorsaságot követel ez a husz perc. Bann kell, hogy legyen a riportban minden, ami történt az utolsó lelektételéig, mert a közönség legálább négy oldalt vár. Ha Erdélyinek véletlenül viszik a füleöve és megvakarja, erről is legalább husz sornyi pszichoanalitikai fejtegetést kell írni, hogy mi a jelentősége ennek a mozdulatnak a bünperben. Mire véget ért a tárgyalás benn, — künn az utolsó akkordok kivételével már egész terjedelmében olvasható a lapokban.

Mindenki izgul

Erdélyi! Erdélyi! Erdélyi! Hallhatsz az utcán, kávéházban, villanyoson, mindenütt. Ahol egy csoport élénken tárgyal, gesztikulál, biztosra veheted, hogy a futam végső eléjeit vitatják. A tárgyalóterem is villanyossággal teli. A pör szereplőit is állandó idegességben, izgalomban tartja a tényekhez, kijelentéseikhez fűződő óriási felelősség. Fegyetlen ember nyugodt csak a viták szenvedélyes viharában, — az elnök.

Schadl erélye, tempója, csak rendszabály, ha itt-ott más utakra terel, tágitja vagy szűkíti a vezetést gyepől. Igazi lénye dodonail. Hogy mai az álláspontja, véleménye belső kritikája, — semmi sem tükrözik szentelen arcán. Pártatlan-ágának felhői magasságában ül őt az elnöki emelvényen, s méri szimpatia, anti-pátia rezdülése nélkül a nagy pert, — mint az óra az időt. A per pedig minden vallomással dagad, mint a folyam, melyet maga a duzzasztanak a beléáramló partok. Mit szól a védelem ehhez a reaktív vadhoz, mely szinte prometheusi teherként nyomja már a vállát?

A védőnél

Felkerestem otthonában a védelem vezéré, Gál Jenő dr. országgyűlési képviselőt. Gál Jenő dr. ma Budapest reprezentatív ügyvédei közé tartozik. Szelleme nagyszerűen egyesíti a haladást a bölcs mérleket. Azok közé a kevesek közé tartozik, kiknek lény minden irányban szimpatikus. Kvalitás! Nemesak kiváló jogi felkészültség, hanem széles műveltség, tapasztalat, nagyvilági modora is egyenesen predestinálja a nagy debatté szerepére. Jellemző, hogy Nagy István híró éppen most párhuzamosan folyó perében is övé a védelem szerepe. Felkértem, hogy tájékoztasson a

védelem helyzetéről, mert a közönségnek egy olyan távoli rétegét képviselem, mely minden érdeklődése dacára, csak messziről figyelheti ezt a világpert.

Gál Jenő bizik Erdélyi ártatlanságában

— Az osztrák vizsgálóbíró vallomása, az eddigi főtárgyalási anyag tengelye. Egy esodálatos impulzív lélek ez a bíró, aki a kis Millstattban, a nyári vakációján levő járásbíró történetesen helyettesítette. Ez a véletlen sodorta őt ennek a pernek a központjába. Sohasem tapasztalt jelenség, hogy egy bíró az előtte elhangzott tanuvallomások, mint a saját impressziót reprodukálja. A tanuk nincsenek itt, de itt van helyettük a bíró, aki őket kihallgatta. Egyik tanu: a hotel szobalánya, akiről a bíró vallja, hogy szivbajos hiszterikus rohamokban szenvedő szenvedélyes kártyavető. (Mindig halált jósol.) Ettől hallotta a bíró, hogy egy órával halála előtt miképpen hörgött Forgács Anna, ez a kétegyenkivül részvétre érdemes szerencsétlen asszony. Annymira ment szubjektívításában ez a bíróból vedlett tanu, hogy még ezt a hörgést is egy esuklászerű hanggal utánozta a főtárgyaláson, mintha a fontos perceket maga is átélte volna.

— A másik, amit fel kell említeni, annak a huszonöt éves orvosnak vallomása, kinek a diplomáján még meg sem száradt a tinta. Aki bevallja, hogy életében mint orvos, most elő-

szőr boncolt, aki fölfedezte a kombinált fojtogatás új jelenségét. A harmadik, hogy a boncejegyzőkönyvet nem a helyszínen, hanem másnap, utólag és más eszínálta, nem a boncoló orvos. És kiderült az is, hogy az egyik orvos, aki részt vett a boncoláson, még mielőtt ezt a jegyzőkönyvet aláírta volna, nyilatkozott egy bécsi ügyvéd előtt, hogy a boncolás semmi fojtogatói nyomot ki nem derített és ezzel ellentétben mégis aláírt egy olyan jegyzőkönyvet, melyben az áll, hogy kézzel fojtották meg Forgács Annát. Csupa ellentmondás, csupa föltevés, semmi bizonyosság. Ez ma a helyzet. De a fejlemények meg fogják mutatni, bizony benne, hogy se zsinegelés, se mérgezés, se semmiféle erőszakos élérkioltás nem történt.

Ez ma a védelem álláspontja. Hogy mi lesz a per sorsa, azt majd az ítélet fogja megmondani. Egy dolog azonban már előre is kétségtelen. Hogy úgy a vád, mint a védelem részéről olyan jogi felkészültség és olyan rendkívüli lelkiismeretesség fog összecsapni, hogy az igazság semmiesetre sem veszhet el a harcban.

Flaneur.

Forgács Anna megérezte hogy férje lelökte

Az Erdélyi-pör szombati tárgyalásán megjelent Pichler Antal dr. millstatti körorvos. Vallomásaiban elmondja, hogy Forgács Annának többször rendelt medinált és veramont, ami az asszony rendszeresen vélezen arított és látszott rajta, hogy az erősen ha ő orvosságot nem akarta bevenni. Állandóan ideges volt, ami álmatlanságtól és izgatottságtól származott. A lezuhanás után Pichler dr. közzölte be Forgács Anna sebeit, amelyek nem voltak veszedelmesek. A nyakon semmiféle sérülés nem látszott, ellenben a füle mögötti részt fájta, ahol azonban semmi daganat nem volt. Pichler dr. akkor megállapította, hogy Forgács Anna a lezuhanás következtében komolyabb sérülést nem szenvedett és egy héten belül el kellett volna hagynia az ágyát. Mikor az orvos a lezuha-

nás után először látogatta meg Forgács Annát, jelen volt Erdélyi Béla és Gáldy Sándor is. Az asszony akkor minden izgalom nélkül mondogta: — Kedves Béla, méo is csak az az érzésem volt, hogy meglökte!

Pichler dr. érdeklődött, hogy mit akart ezzel Forgács Anna mondani, azonban kérdésre senki nem válaszolt. A tárgyalási elnök közbevető kérdésére itt Pichler dr. kijelentette, hogy Forgács Anna szavait érthetően és öntudatosan mondogta. Az orvos akkor nem tartotta szükségesnek, hogy valamelyes orvosságot, vagy priznicet rendeljen, csak tetanusinjekciót adott.

— Két nap mulva — folytatja Pichler dr. — ártatlanul gyógyszerrel rendeltem. Ugyanakkor Erdélyi veronált kért tőlem, mire tizenötötör fél napot írtam föl neki, Mikor augusztus

Erő, egészség

— ha megvannak is — ápolásra szorulnak. A szervezet megedzése, az idegrendszer megerősítése, a vérkeringés fel-frissítése: azok a jótékony hatások, amelyeket a valódi

DIANA sósborszesz

használatát biztosít.

24-én a beteget meg akartam látogatni, Erdélyi feltartóztatott és azt mondta, hogy hagyjam feleségét aludni.

— Milyen dózisokban ártalmas a veronál? — kérdezte Schadl Ernő elnök.

— Tízszor félgram veronál rendelése általában szokásos, azonban ez a mennyiség egyszerre bevéve halálhozó. Forgács Annát negyedfél gram is megölte volna. Csak halála után lártam ujva. A nyak jobb oldalán gyanus és a szerencsétlenséggel össze nem függő horzsolást lártam. Erdélyi erre vonatkozólag kijelentette, hogy ez semmit sem jelent, mert ez a horzsolás előt is megvolt. A halál igen rejtélyesnek látszott és első véleményem az volt, hogy az szivbénulásból következett be. A második halotzsemlénel azonban már határozottan zsinegelésre gondoltam, mivel a nyakon levő horzsolás akkorára már sokkal jobban látszott és nagyon is feltűnő volt.

— Nem mondogta — kérde az elnök, — hogy Forgács Anna egy napig nem evett?

— Nem mondogta.

— Nem mondogta, hogy a felesége megszakitás nélkül régóta alszik?

— Nem. Csak azt mondogta, hogy hagyjuk aludni.

Az izgatott gyilkos

Erdélyi Béla últében előrehajol és rendkívül izgatottan és kipirultan figyeli a kérdéseket és feleleteket. Az elnök azután az ekszhumálásra és boncolásra vonatkozólag tesz föl kérdéseket, majd felolvasatja a boncejegyzőkönyvet, amelynek egyes kifejezései erős hatást gyakorolnak a hallgatóságra. Pichler dr. végül mindenben megerősítette a boncolási jegyzőkönyv tartalmát.

Az elnök ekkor szünetet rendelt el, amelynek eltelte után Pichler dr. körorvos folytatta vallomását. Elmondta, a boncolásnál megállapították, hogy Forgács Anna nem természetes halállal halt meg. Mikor a nyakon a föl-

**A legmodernebb
szemüvegek és színházi látcsövek**

nagy választékban, legolcsóbban

„RECTA” optikai intézet

Javítások szakszerezőn és olcsón.

Temesvár 1,
Hunyadi-u. 3
(3290)

PITONI-kép a legszebb karácsonyi ajándék

kat megállapította, az volt az első véleménye, hogy a halált kézzel való fojtogatás okozta. Későbbi vizsgálata során az a véleménye alakult ki, hogy nemcsak kézzel fojtogatták a szerencsétlen asszonyt, hanem a sállal zsinegelték is. Az is lehetséges, hogy Forgács Anna a sállal való zsinegelés és a kézzel való fojtogatás alatt sokkot kapott és ennek következtében halt meg. Részletesen beszélt el azután, hogy Forgács Anna halála után Erdélyi Béla és Gáldy Sándor befolyásolni igyekeztek őt orvosi véleményének kialakulásában. Megismétli, hogy

Forgács Anna irtózott az erős kábítószerektől és azért nem valószínű, hogy tudatosan szedett volna be veronált és még hozzá nagyobb adagban.

Gál Jenő dr. védő állandóan ironikus kérdéseket intéz Pichierhez és viselkedésének az a színezete van, mintha bele akarna kötni a millstatti körorvosba. S e h a d l elnök többször figyelmeztette a védőt, hogy csak komoly kérdéseket adjon föl.

— Ha a doktor urnak az a véleménye, — mondja erre Gál Jenő dr. védő, — hogy Forgács Anna természetellenes hallálal halt meg, miért nem tett

feljelentést?

— Nehéznek látszott — válaszolta Pichler dr. — a bűnösség bebizonyítása. Felelősséggel tartozom embertársaim becsületének. Eskü alatt állítom, hogy Forgács Anna fojtogatás következtében beállott fulladás és a fojtogatás közben beállott sokk folytán halt meg. A klinikai adatok is az én állításaimat bizonyítják.

A védő erre újabb ironikus kérdést tesz föl az orvosnak, aki azonban éppen olyan gunyosan válaszol. A különös és éles hangú vitalközlés percekön keresztül folyik.

Kun Bélának következő mondását:

— Nem tárgyalok sokat a felkelőkkel. Egyszerűen körüzárom és felgyujtom a falvaikat. Akik nem akarnak elégni, azok kiszaladnak és akkor a golyózáporban biztosan elhullanak. Ezzel a módszerrel már gyönyörű eredményeket értem el.

Egy másik könyv is jelent meg mostanában, amelynek tartalma szintén nem hízog a szovjetra. Ezt a könyvet Szemaszko közegészségügyi népbiztos írta és arról számol be, hogy új betegséget fedezett föl, amelyet szovjetlaggulásnak nevezett el. A betegség idegkimerüléssel, álmatlansággal és korai érzelmeszedéssel járt. Azt állítja, hogy ebben a betegségben szenvednek a szovjet összes vezetői és hogy ebben a betegségben egymásután pusztulnak el a szovjetvezetők. Szemaszko könyvében zárójelben ezeket mondja:

— Hogy mernek elvtársaim a világ újjászervezéséről szónokolni, amikor a saját szervezetükről sincs a leghalványabb fogalmuk?

Vér folyt Zágráb utcáin a jugoszláv nemzeti ünnep során, amikor gyászlóbogót tűztek a templom tornyára

Zágráb, december 1.

Jugoszlávia egész területén tegnap nagy ünnepségeket rendeztek a jugoszláv állam tíz éves jubileuma alkalmából. Belgrádban óriási pompával ülték meg az ünnepet. Horvátország egyes városaiban is voltak ünnepségek, amelyek azonban igen kellerlenül folytak le. Az ünnepségeket a batóságok felsőbb parancsra rendezték és azokra kivezényelték az állami hivatalnokokat és a katonaságot. A horvát lakosság mindenütt tartózkodott az ünnepélyeken való részvételtől.

A lakosság számos városban elűszenvvel és lázadó érzésekkel nézte az ünnepségeket. Zágrábban azonban a lefojtott népdüh mégis kirobbant.

A zágrábi utcákat nagy zavargás zaja verte föl, lövések dördültek és embervér folyt. A zavargás azzal kezdődött, hogy a székesegyház tornyára kitűzött jugoszláv zászlót három fiatalember eltávolította és helyébe több gyászlóbogót tűzött ki. Senki nem verte észre, amikor a három fiatalember belement a székesegyházba és a torony nelsejében fölfelé haladt. Egyszerre csak megjelentek a magasságban a toronyablakban és kieserltek a zászlót. Mire aztán leértek, rendőrök várták és megtartoztatták őket. Azonban a tömeg nem nézte a megtartoztatást télenül és megtámadta a rendőröket. A tömeg kövekkel dobálta a rendőröket.

Nemsokára rohamlépésben katonaság vonult ki, amelyet szintén közpárral fogadott az izgatott néptömeg. A katonaság sortüzet adott a tömegre.

Két ember azonnal meghalt, négyen pedig súlyosan megsebesültek. A sebesültek között van egy rendőr is. A tömeg a vérnyomokra virágokat szórt és melléjük az uttest kövei közé gyászlóbogókat tűzött. Nemsokára lovasrendőrök vonultak ki és a fekete zászlókat eltávolították. A nagyobb tereket és a forgalmasabb utcákat azután erős katonai őztagok szállták meg.

A Veeser híradása szerint azon a három gyászlóbogón, amelyet az egyetemi hallgatók a zágrábi székesegyház tornyára föltűztek, ezek a föliratok voltak: »1928. június 20«, »1918. december 1« és »1918. december 12«. Az első cáfum a szkup tinai lövöldözés napja,

a második Jugoszlávia létrejöttének kimondása, a harmadik nap pedig szintén szomorú napja Horvátországnak.

Zágrábban az ifjuság akkor rendezte az első tüntetést a tulságosan harminaskodó szerbek ellen, mire a katonaság sortüzet adott és tizenkét tüntetőt megölt.

Mikor a zászlók a székesegyház tornyában megjelentek, V e z o v i o s tábornok, aki Belgrádból került Zágrábra szuronyrohamot és kardtámadást vezényelt az egyetemi ifjuságra. Ez azonban nem akart a térről elvonulni, mire a tábornok parancsot adott a sortüze.

Sortüzet adtak két autóra

Konstanca, december 2.

Az utóbbi időben majdnem naponta történnek utonállások és vakmerő rablótámadások Konstanca környékén. Tegnap két fegyveres utonállás játszódott le a város határában. Több tagból álló fegyveres banditársaság az uton sortüzzel fogadott egy Konstancaiba igyekvő autót. A rablók egyikének golyója keresztüllyt az autó vezetőjének tüdejébe, aki a helyszínén meghalt. A rablók erre felhasználták az autó gumikerekeit és hozzáfogtak az utasok kifosztásához. Ekkor feltűnt az ut végén egy másik gépkocsi, mire

a banditák felszedték a zsákmányt, a kifosztott utasokat az erdőbe terelték és ők maguk ismét lesbe állottak. Erre az autóra is sortüzzel indítottak támadást, de a gépkocsi vezetője nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a legnagyobb sebességgel átrobogott a vezedelmes zónán és a legközelebbi községben jelentést tett a csendőrségnek. A kivonult csendőrség és a vakmerő banditák között valóságos tűzharc kezdődött, amelynek során az egyik rabló életveszélyesen megsebesült. A többi banditának sikerült elmenekülni és a zsákmány nagy részét is magukkal vitték.

Elaggul a szovjet amelyről érdekes leleplezéseket irnak az orosz viszonyok ismerői

Páris, december 1.

Maurice Laporte, a L'Humamité szerkesztője és a moszkvai internacionale francia delegátusa, aki évek óta a legvadabb francia bolsevista vezérnek volt ismeretes, érdekes leleplezéseket közöl az orosz kommunistákról. Laporte könyvet adott ki A szovjet misztériumai címen, amelyben a szovjet diktátorait a legkiméletlenebb módon kritizálja. Stalinról azt írja,

hogy nem forradalmár, hanem rideg államférfi és kitűnő szervező, aki a szovjetet a kommunizmus által akarja a világhatalmak élére állítani. Azért teremtette meg a szovjethadsereget, amely egy millió és hatszáz ezer sorkatonából, háromszáz ezer vörös gárdistából, nyole asszonyezredből és harminchék katonai iskolából áll. A könyv megemlékezik Kun Béláról is, aki a vérengzésekben előljárt. Laporte idézi

Halló! Halló! Itt TUNGSRAM Rádió!

Háromcsöves TUNGSRAM-WESTERN 0111 készülékében használjon

R 406 G 407 G 414

Tungsrám BARIUM rekordcsöveket

Készülékének teljesítménye a kétszeresére fokozódik!
Minden jobb szaküzletben kapható.

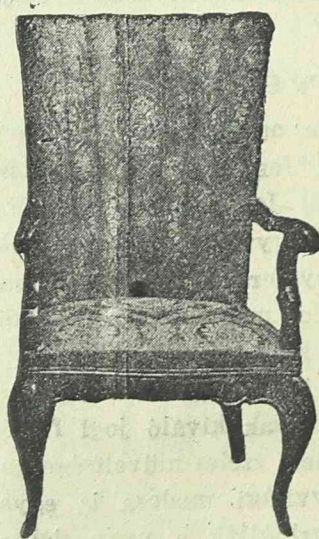
3221

PODRÁCKY FERENC

bőrbutor-kárpitos

TEMESVAR

Gyárváros, Iskola-utca 10

P.F.

Elvállal összes szakmába vágó munkákat függönykészítést és felszerelést.

P.F.

3379

Függönyök, ágyterítők, párnák, csipkék karácsonyig leszállított árban perzsaszőnyegnél 20% engedmény!

WEISZ și Comp Kézimunka Részv.-Társ. Weisz-palota Fiók: Mercy-utca 6- SZ.

Hírek

Járom

lát és látok. Van különbség látás között. Van, aki meglátja a dolgokat, tudomásul veszi és abban a pillanatban a másik, új látás, ami következett, már ki is van az, mint egy szembehullott por. Am érdekes másképpen is van, aki lát és elraktározza, majd megrögzíti valahol belül a dolgot. Természetesen csak azt, amit érdekes, mert hasonlatosan látáshoz, átszűri, átszitalja a sokat, hogy csak az maradjon meg, ami értékes, jobbanmondva, ami szerencsés értékes. Ez nem fizikai, hanem lelki folyamat, a szem és az agy, ez a szervesen összefüggő tartozékunk mennyiben fontos tényező, mert egyik érzékelteti, a másik megérti és elraktározza azt a látást, amelyet lát abban a villanásban már út van. Így marad meg bennünk egy kép, egy szín, egy mozdulat, nézés, érzés: minden, ami ezen a lelki folyamaton keresztül szívárványt rajzolt ki, két előttem haladó közül az egyik azt mondta:

A legszebb szívárványt egyszer, gyermek koromban láttam. A hangja olyan határozott volt, hogy önkéntelenül is ránéztem. Feje fölött, öreg ur, a heven felé taposott. Lehetne azon vitatkozni, hogy ez éppen az a szívárvány volt, amely a legszebb. Gyermekkor, csapongó, a mesék intenzív átérzése, lelki átélése, tehát bizonyos lelki szorongás valószínű, hogy segítette a szívárványt minden hasonló türelem fölé helyezni, de föltétlenül ott a megnyilvánulásnak olyan kivüli formában jelentkezni, amely lehetővé teszi azt, hogy egy ősz ember hirtelen gyermekkorára emlékszik. S mert egészen bizonyos, hogy az a jelenséget számtalan más ember is látta, de a szem — agy — fényképező lenese nem őrizte meg mindegyikük számára a képet, kíváncsi, hogy az említett öregur, a közé az emberek közé tartozott, a szemek néznek, hanem látnak. A szívárványra való emlékezés azonban rovatúnt ifjúságát juttatta előttem...

Az egyesülés ünnepe Istentisztelet keretében ünnepelték meg tegnap országsszerte az egyesülés ünnepét. Az összes temesvári templomokban csak hálaadó misék. A gyárvárosi templom katedrálisban T u c r a Erik dr. főesperes méltartta a nap ünnepségét. A kivonult csapatokhoz tartozó r d a n Liviusz esendörtábornok beszédet. Az ünnepségen C i r e a n u Liviusz dr. prefektus, r o d a n János tábornok, C r e a n Aurél rendőrprefektus, G e o r g i e i Lucian dr. főpolgármester, valamint a temesvári társadalom számos előkelősége volt jelen.

— Zsombolya új főszolgabírája. A belügyminiszter Popu János dr. volt zsombolyai főjegyzőt a zsombolyai járás főszolgabírájának nevezte ki. Érdekesség, hogy a zsombolyai svábok éppen tegnap tartották népgyűlést, amelyen többek között tiltakoztak az ellen, hogy Poput újra visszahelyezzék állásába. A post festa történt tiltakozásnak is volt eredménye, mert hiszen Popu nem helyezték vissza jegyzői hivatalába, hanem főszolgabírónak nevezték ki. Mindenesetre különös, hogy azok a svábok tiltakoznak a nemzeti parasztpárt egyik régi tekintélyes tagjának Zsombolyán való elhelyezése ellen, akiknek választási egyezményük van a kormánypárttal. Popu, akinek erélytelenségét a Kartye községi bíróság vezetése alatt álló községi tanácsal szemben többször mi is kifogásoltuk, legközelebb már elfoglalja állását.

Szép akar lenni?
forduljon bizalommal
B. ROTH OLGA
kozmetikushoz
Szt. György-tér sarok, Deutsches Haus

— A Magyar Párt józsefvárosi tagozatának ma délelőtt tíz órára a Scholier-féle vendéglőbe tervezett gyűlését december 8-ra délután négy órára halasztották.

— Bocu miniszter bánági utja. Nagyszentmiklósról jelentik: Bocu Széver miniszter bánági körútján Nagyszentmiklóstra érkezett. A minisztert, akit nagy tömeg várta S t u p a r i u György főszolgabíró és V o i c h i t a János bíró üdvözölték. A miniszter az üdvözlésekre nagy beszédet választott, amelyben kifejtette a kormány programját és megígérte, hogy a nemzeti parasztpárt jóvá teszi az előző rezsimek bűneit. A miniszter azután a városháza nagytermében fogadta a különböző küldöttségeket, majd résztvett a tiszteletére a Fekete Sas-szállodában adott banketten. Nagyszentmiklósról még aznap elindult körútja folytatására.

* Mindenkinél alkalma lesz megnézni december hónapban a világhírű Picquet-triót, ugyszintén a szenzációs Remington's Girl baletet a Royal-kávéházban.

— Elfogott antifascista vezér. Toulonból jelentik: A rendőrség letartóztatta Zaniboni Enricot, a Toulonban élő antifascisták vezérét. Zaniboninál megtalálták az antifascisták működésének tervezetét. Zaniboni Enricot azzal vádolják, hogy Sanrafaelben meggyilkolta Dimuro olasz főkonzult.

— Mese egy forradalmi komitőről. Budapestről jelentik: Egyes külföldi lapok azt állították, hogy Budapesten albán forradalmi komité működik. A rendőrség megállapította, hogy Budapesten mindössze nyolc-tíz albán állampolgár él és hogy a forradalmi bizottság működéséről szóló hír mese.

Apák, anyák, gyerekek
„DEFRA“ cipőt vegyetek 3211

— A rokkant katonák védelme. Londontól jelentik: Az alsóházban az özszesz pártok hozzájárulásával törvényjavaslatot nyújtottak be, amely a munkaadókat arra kötelezi, hogy üzemeikben bizonyos számú rokkant katonát alkalmazzanak munkásoknak.

— Kereskedők nagygyűlése. Aradról jelentik: Ma, vasárnap Aradon összeül Erdély és a Bánság kereskedőtársadalmá, hogy nagyszabású kongresszus keretében foglalkozzék a kereskedelem legsürgősebb problémáival. A kormány részéről Ene Ernst dr. államtitkár és Harjescu Cézár vezérfelügyelő vesznek részt a kongresszuson. Erdély és a Bánság minden nagyobb városa küldött delegátust a nagygyűlésre, amely vasárnap délelőtt tizenegy órakor kezdődik a városháza nagytermében. A kongresszus után déli egy órakor bankett lesz.

* Konyhaberendezési tárgyak, alpacca evőeszközök és asztali tárgyak, lakás dísz tárgyak kaphatók leszállított áron Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— Seicaru temesvári előadása. Seicaru Pamfil, a Curentul napilap igazgatója, ma reggel nyolc órakor érkezik Temesvárra. Seicaru ma, vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor a városi színházban Nacionalizmus és regionalizmus címen tart előadást, amely felette érdekesnek ígérkezik.

Pulloverek kalapok, ingek, harisnyák, gallérok stb.
uridivatcikkek
a legolcsóbból a legfinomabb minőségig megbízhatóan vásárolhatók
2561 „GENTLEMAN“
divatüzletben, Belv., Mercy-u. 6. (Galgon-ház)

— Propaganda az amnesztia érdekében. Bukarestből jelentik: Costa Foru újságíró elnöke alatt amnesztia bizottság alakult. Az amnesztia bizottság propagandát kezd, amelynek célja az, hogy a kormány a legközelebbi időn belül elkészítse az általános kegyelmi rendeletet. A propaganda célját szolgálja az a falragasz is, amelyet az egész országban kiragasztottak.

Remington's girl-balet a Royalban.

— Vidrighin Sztan gyászja. Súlyos csapás érte Vidrighin Sztan mérnököt, a temesvári vízművek igazgatóját. Vidrighin János, Vidrighin igazgató atyja a Nagyszeben melletti Resinár községben nyolcvanegy éves korában meghalt. Az elhunyt földesgazda volt és puritán embernek ismerték. Öt fia és kiterjedt rokonság gyászolja. Tegnap temették nagy részvét mellett Resináron. A temetésen Vidrighin Sztan is résztvett. Temesvár társadalmá szinté részvétnyilatkozattal keverte fel Vidrighin igazgatót.

* Jó butor olcsón részletfizetésre is a Butorszövetkezetnél, Skudierpark.

— Haas német főkonzult házassága. Haas Agost volt temesvári főkonzult, aki a jövő héten már elfoglalja új állását Klagenfurtban, tegnap házasságot kötött Behavetz Lujzával, néhai Behavetz János dr. volt temesvári osztrák főkonzult özvegyével. Az egyházi szertartást Blaskovics Ferenc nagyprépost végezte. Házassági tanúk Esehker János dr. és Drechsler Géza voltak.

Antik butorok
berakott szekrény, szék, asztalok, vitria és szekrény alkalmi vétele (3191)
STERNBERG-nél

— Műsoros délután. A Caritas katolikus leányklub ma délután négy órakor a Novotny-féle teremben műsoros délutánt rendez. Előadásra kerül két szindarab, tánc, előkép és zeneszám. Beléptidij negyven, harminc és husz lei.

— Magyar költők versei német előadásban. Horvát Henrik, a kiváló német műfordító, a budapesti Petőfi Társaság tagja, december nyolcadikán, szombaton este kilenc órakor a Lloyd klubban előadást tart. Horvát Henrik egyike a magyar költők legkiválóbb fordítóinak. Előadását német nyelven tartja meg, Ady Endre, Babits Mihály és Kiss József verseit saját fordításában németül ismerteti. Ezen kívül Baudelaire, Mallarmé, Verlaine, Rimbaud verseit is ismerteti. A román költők közül Blaga, Cosbuc és Pavelescu vannak műsoron. Az előadásra jegyek helyett műsoros meghívókat boesátottak ki, amelyeknek ára 100 lei, diákok részére harminc lei. Meghívók a Bánát hírlapirodában kaphatók.

Villany- és vízvezeték-szerelést a legutányosabban vállal
Sinka-Kiss-Szabó
IV., Misits-u. 2 (3614)

— Ostenburg ezredes vendéglőt nyitott. Budapestről jelentik: Ostenburg Gyula nyugalmazott ezredes, akinek neve az Ostenburg-különmény óta vált ismeretessé, vendéglős lett. Ostenburg Gyula kibérelte az Őllői-ut és Nagykörut sarkán levő vendéglőt és azt már néhány nap óta vezeteli.

* Ha szeretteinek karácsonyra örömet akar szerezni, készítesen fényképet Roth fényképészeti műtermében, hol nem sablonos fotográfiát hanem egyéniségének és karakterének megfelelő művészi portrét kap. Olcsó karácsonyi árak. Roth László modern fotoműterme, Hunyadi-ut 15. sz.

Öt szobából álló
irodahelyiségek
az első emeleten 1929, január 1-re kiadók.
Közelebbi felvilágosítással szolgál
Scherter Ottó
vaskereskedés
Timisoara Belv., Eminescu-u. 6.

Rendkívüli kedvező alkalmat nyújt
DEUTSCH TESTVÉREK cég Timisoara
Belváros, Mercy-utca 8. Gyárváros, Coronini-tér sarok.
KARÁCSONYI BEVÁSÁRLÁSHOZ LEGOLCSÓBB ELŐNYÁRAK MELLETT
A cégnek sikerült egy nagy árutételt legizlésebb választékban kedvezően beszerezni, s így a mai súlyos gazdasági viszonyok mellett is a kevésbé tehetősebb vevőközönségnek is egyedüli lehetőséget nyújt nélkülözhetetlen szükségletét,
KABÁT, SZÖVET, FLANELLEK, BARCHENDEK
és egyéb **tex ilárunkban** fedezni 3537

— Barátságos vacsora. A Magyar Párt rónáci altagozata ma este a Kovács-féle vendéglőben barátságos vacsorát rendez. A vacsora után több műsorzám és tánc is következik.

— Megerősítették a népbiztos büntetését. Budapestről jelentik: A Kuria regnap hirdette ki ítéletét Szántó Zoltán volt népbiztos és társai büntetésében. A Kuria Szántó Zoltán nyolc- és fél évi, Vági István négy és fél évi fegyházbüntetését jóváhagyta. Lukács Béla, Fitzer György és Péterfi Vilmos fogházbüntetését mérsékelte.

— Adomány. Z. S. a szegény nyomorgó nyugdíjas család javára kétszáz leit adományozott.

Akar férfi- és nőiszöveget olcsón?

— Veszedelemes tüz egy kórházban. Resicáról jelentik: A munkásbeteggyógyintézet Resicai kórházának egyik betegszobájában az ott elhelyezett vas-kályha áttűzsedett esőveitől meggyulladt a fából való közfal és hamarosan nagy lánggal égett. Szerencsés, hogy az egyik beteg, akit nagy fájdalmak gyötörtek, ébren volt és észrevette a veszedelemet. Föllármázta a többi beteget, akik ijedten láctak neki az oltásnak, ami sikerült is. A hatóságok másnap megvizsgálták a kórházat és megállapították, hogy a kórház rendkívül módon tűzveszélyes, mert nagy része épült. Erre felhívták az ügyvezető figyelmét is, amely azzal a cérvvel foglalkozik, hogy ennek a kórháznak a működését megszünteti.

Hölgyek figyelmébe!

Román magyar német konyha szerény főzést és sz. p. tála st. tanítok. Minden második nap hazaz. járok havi 500 leit Z-urokra, lakodalmakra főzést vállalok. Címeket a kiad. ba kérek.

Ampolnák nagy választékban Adler-nél

Gyár. Kíss tér 2. Telefon 100.

Moser üveosevicsek nagy választékban Adler-nél

Gyár. Kíss tér 2. Telefon 100.

— Erős földrengés. Budapestről jelentik: A budapesti obszervatórium reggel öt óra és huszonhat perckor nyolcezer nyolcszáz kilométeres távolságban erős földrengést jelzett. Rézletek hiányoznak.

— Dühöng tovább a vihar a tengeren. Bukarestből jelentik: A Fekete-tengeren tovább dühöng a vihar. Tegnap több halászbárka a nagy hullámverésben elsüllyedt.

— Éjszakai támadás az országúton. Neda Illés rendőr tegnap szabadnapos volt és elment Gyírokra ismerőseit meglátogatni. Késő este tért vissza a városba Bistaiu György nevű ismerősével. Temesvár és Gyírok között az úton hirtelen ismeretlen alakok topantak eléjük és dorongokkal neki-támadtak. Mindkettőt alaposan helybenhagyták és azután elfutottak. Neda rendőr csak nehezen tudott barátja segítségével a városba vánszorogni és a rendőrségre eljutni. A mentők a rendőrt, aki a fején súlyos sérüléseket szenvedett, a kórházba szállították. A támadók kinyomozására megindult a vizsgálat.

Akar vásznat olcsón?

— Letartóztatott esaló bankár. Párisból jelentik: A párisi tőzsdén nagy-szabású csalásokat fedeztek föl, amelyeket Sachs Erich állítólagos berlini bankár követett el, aki fedezetlen esekkekkel operált. Sachs Erichet és büntetését, Vasil Antyk nevű perzsa pénzügynököt letartóztatták.

PICK világhírű trio a Royalban.

— Praktikus ujtás. Londonból jelentik: Az angol délviasut villamosvonalain a vezető kocsit periszkóppal szerelik föl. Ennek segítségével a vezető az egész pályát előre-hátra beláthatja és a jelzéseket is idejében veszi észre.

— Eminescu és költészete. D u i e a G. Bogdan kolozsvári egyetemi tanár kedden, december hó negyediken, délután hat órakor a műegyetem dísztermében előadást tart Eminescuról és költészetéről. Az előadáson vendégeket is szívesen látnak.

— Az Erzsébetvárosi Társaskör estéje. Az Erzsébetvárosi Társaskör szombaton, december 8-án este a Novotny-féle nagyteremben műsoros estét rendez. A nagy gondal összeállított műsor után reggelig tartó tánc következik.

— Mexikó új elnöke. Mexikóból jelentik: Emilio Portez Gil ideiglenes köztársasági elnököt, akit egy év-re választottak meg a meggyilkolt Obregon helyére, tegnap iktatták be hivatalába. A beiktatás huszonöt-ezer ember jelenlétében a nemzeti stadionban történt, ahol az elnök az alkotmányra letette az esküt.

— A Déli Hírlap Budapestén állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában. VIII. Rákosszentmihályi út 10.

— Szerencsétlenül járt hajó. Londonból jelentik: A Naval német gőzös Höck von Hollandtól öt mérföldnyire hajótörést szenvedett. A kőd oly sűrű volt, hogy a kétségbeesett S. O. S. jelek dacára a mentési munkálatok lehetetleneknek bizonyultak.

Akar barchendet és flanellt olcsón?

A magyar miniszterelnök feleségének szindarabja. Budapestről jelentik: Bethlen Istvánné, a magyar miniszterelnök neje, amint ezt már megirtuk, Szürke ruha címen szindarabot írt. A darabot a Vigaszínház februárban mutatja be. A milánói színház szintén elfogadja a darabot előadásra és a jövő héten azzal nyitja meg téli szezonját.

50 és ZONGORA és PIANINO

külföldi állandóan gyártmányok raktáron!

Saját gyártmányok hámulaos olcsón!
Kedvező fizetési feltételek! (3261)
WONKA J. spec. zongorakészítő,
Józsefváros, Sir. Joffre (Török utca) 4

• **VIDÉKI ELŐFIZETŐINK** saives figyelmébe ajánljuk, hogy hátralékos előfizetési díjait haladéktalanul küldjék be, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a tel 3-12 1/4 Parisban 15-35
 Temesvári magánárfolyamok 1928 december 2-án reggel:

A Kereskedelmi és Pénzügyi Bank devizaosztályának árfolyamai.)
 Minden pénzre mellett három számjegy áll Ezek közül az első ártulást jelent pénzben a második áruban a harmadik bankjegyet középkereset

Angol font	807 1/2 - 808 00 - 807 50 -	dollár	166 00 - 166 10 - 165 30
dinár	293 00 külföldi, 290 00 helyi, 290 effect	holland	torint 66 40
700 67 00	francia frank: 651 653 655	olasz lira	871 875 875
csab kor.	493 1/2 494 - 494	német marka	39 69 39 70 39 70
schilling	73 38 73 41 73 50	magyar pengő	29 04 29 06 29 20
frank	32 1/4 206 210		

Gyermek-kocsik

Sportkocsik, babakocsik, Holländerek és kerékpárok minden kivitelben

Kanizsai Péter, Holló-u. 45. Saját gyár

— A Déli Hírlap panasz. Kaptuk a következő levelet: Jól telt szerkesztő ur! A fiam, a Yorkban él, táviratot küldött, várótt ismert ember vagyok, egyik nagy állami hivatal voltam. Igaz, hogy a távirat volt rajta a házszám, de rajta név és az utca. A névben viszonyos hiba volt, hogy a z-beű n amely távirászt tévedésből o gott egy s-beűt is. Ez azoub volt a temesvári postának, hog ira'ot visszajelents Newyork nan megismételték a táviratob helyes leírásával. A posta még besigetle a táviratot, hanem vissza akarta azt küldeni, amiről véletlenül tudomást szerez magam mentem el a táviratát távirattal mégsem volna szabad felületesen bánni, hanem ha távirda nem tud rájönni, hogy azt kézbeíteni, érdeklődhenné illető utca levélhordójánál.

• **Ki nem ismeri Kocsányai k** ját és borát? Aki nem ismeri, jön el és kóstolja meg a vol! M vendéglőben. Naponta friss tem-őres-apolás.

MENJEN CSENDES IGNA DIVATÁRUHÁZÁBA

Gyár. város, Kossuth

— Rónáci műkedvelők Ujkisod rónáci Haladó kör műkedvelői te este az ujkisodai P a p p-féle t ben előadták Bakonyi Károly néj művét. Az előadást. Az előadás gyon jó volt és a szépségian közl élvzettel gyönyörködött a szóp rabban. A siker főréseze H u n y Kaót, Kerecsztury Jucit, Gy ar Mariskát, Takács J fet, Mayer Józsefet, Gy gyösi Istvánt, Gyöngyösi zalan' és Sundhausen Ist illeti. A zenekar Reszmann roly karnagy vezetése alatt széper gzte a darab zenei részét.

• **Kutyaidő ellen Groszman** és sárcepi és szörmeáru a legjobb Kézpénzárak. (Gyár. Piata Tra

Bámulatos olcsó babak

A raktár tulhalmozása miatt minden nagyságban és minden ában kaphatók.

DOGGENDORF bab-klinikájában

Temesvár Józsefváros, Kossuth Lajos-u. 12. (Az udvarban)

Victoria Nationala

kerületi igazg. tősiaga
 Temesvár, Jenőherceg-u. 18. sz. II. em.

Felvez. üzleti. erőket

magas jutalék és meggyezés szer. nő

fixfizetéssel

Jelentkezni személyesen d. c. 9-11-ig (3514)

Mélyen leszállított árak női- és leányka-télikabátok és bundákban

Minden temesvárvidéki vevő, aki nálam 4000 lei ért. kben vásárlást eszközöl, annak utiköltsége nek felét visszatérem.

Filip Szlomanek & Co

nőifelőltő- és szörmeáruházában

TEMESVÁR-Józsefváros, Kossuth L.-u. 23 és Gyár. város, Andrásy-ut 24. szám.

Vasuti csodabogár, amely megállítja a vonatokat olyan helyen, ahol nincs állomásépület és forgalmi személyzet

Temesvár, dec. 2.

Rakitova. Egy közéleti hívnak amely Oravicától két és Agadicsrom kilométernyire fekszik a vonal mellett. Rakovita eddig nem szerepelt sem a világörtréneke, sem pedig a Bánság történelmében. Nem híres sem gyárairól, sem a vidékéről és egyebéről sem. Nemes, szerényen lapult meg Oravicától és Agadics között, lakói békésen éltek. Azonban végezték a maguk miniszteri munkáját. A külvilág sem tudott róla a pár száz lelket számláló kis faluról. Most azonban Rakitova híresre nevezetes község lett. Beleérték a vasuti forgalomba.

Ugyanis úgy volt, hogy ha a rakitovaiak utazni akartak, úgy kellett megvárni Oravicára, vagy Agadicsra és ott ültek föl a gőzvonatra.

Az emberek azonban ez nem igen tetszett nekik és elhatározta, hogy változtatást kérjen. Aztán meg jó körbeszólással meggyőzték a rakitovaiakat, hogy törődnek velük és készülni kezdtek a vasuti forgalomba való bekapcsolódás megvalósítására. A közbenjárásnak volt is eredménye. A múlt szerdán távirati intézkedés jött a temesvári üzemfelügyelőséghez, amelyet utasítottak, hogy a személyvonatok, mint a gyorsvonatok jövet úgy, mint a rakitován megállani tartozó parancsnak mindjárt eleget is tegyenek.

Az emberek azonban az öröm, amely Rakitován a község népét lelkesítette, huszonnégy óráig tartott. Azonban másnap jött újabb távirat, amely azt mondja, hogy a vonatok mégse álljanak meg Rakitován.

Ugyanakkor hamar megállították, éppen akkor, amikor nem állottak meg aztán. Ez három nap, amely alatt a vonatok csak futyultak Rakitovának. De az ötödik nap multán újra öröm deklarációt kapott Rakitovára. Ismét jött távirat, amely azt mondja, hogy de mégis, megálljanak meg a vonatok Rakitován. A vonatok azóta ismét megállnak Rakitován, úgy a személyvonatok, mint a gyorsvonatok, de még a tehervonatok is. A vonatmegállások már négy nap telt el és ennél fogva az intézkedés már véglegesítettnek tekinthető és nem valószínű, hogy azt visszavonják. Legalább is az intézkedés lezajlásáig semmi esély nincs rá.

Ugyanakkor egy hiba van a dologban. Rakitovának nincsen állomásépülete, de nincsen baktérháza sem, így nincsen sem állomásfőnöki hivatal sem, nincsen két munkás és nincsen váltója.

A vonatokat megállítják egy percre Rakitován, de az állomás jelzésére elfelejtettek még egy árva jelzőt is a földbe verni.

Nem is rendeltek ki oda senkit, hogy kezét a vörös sapka mellé emelve a vonatoknak szalutáljon. Nem intézkedtek, hogy az elutazóknak jegyet adjon, vagy az érkezőktől a jegyeket elvegye. Szerencse, hogy az új rendelkezés óta, amióta a vonatok Rakitován megállanak, még nem utazott onnan senki, mert különben megtörténhetett volna vele az, hogy a vonaton a kálauz nemcsak duplán fizetett meg a jegy árát, hanem a szabályzat értelmében még százszáz leire meg is büntették. Ezt írja elő ugyanis a szabályzat azokkal az utasokkal szemben, akik jegy nélkül szállanak föl.

Színház

Három vasárnapi előadás. A magyar társulat ma három előadást tart. Délután három órakor Napkelet rózsája, az új operett kerül színre. Mulatságos, vidám operett ez, amelyben a szelemességek, pompás táncok egymást érik. A Napkelet rózsájában Lengyel Irén, Kertész Gábor és Fratta Géza, valamint Barona Sári és Fekete Rózsika játszó a főszerepeket. A Napkelet rózsája este félkilenckor is előadásra kerül. Délután háromnegyed hatkor a Gyurkovics-fiúk daljáték van műsoron, amely Temesvárott nagy sikert aratott. A főszerepeket Zöldhelyi Anna, Bánhidyi Ilona, Fekete Rózsika, Kertész Gábor, Fratta Géza, Felhő Ervin, Darvas Ernő és Szabadkai Miklós alakítják.

Házibarát. A prózai társulat nagy buzgalommal készül Szenes Béla, a tavaly elhunyt kiváló magyar író posthumus vígjátékának, a Házibarátnak az előadására. A Házibarát utolsó felvonását Nóti Károly, az Erdélyből Budapestre származott író fejezte be. A főszerepeket Bánhidyi Ilona, Lőrinczy Gizi, Darvas Ernő, Fratta Géza, Szabados Árpád alakítják. Bánhidyi alakítása különösen művészi eseményt jelent. Budapestben már játszottá ezt a szerepet és a kritika őszinte elismerésével találkozott. A Házibarát bemutatója kedden este lesz.

Magyar előadás az Erzsébetvárosban. Hétfőn román társulat játszik a színházban és így a magyar társulat az erzsébetvárosi Novotny-vendéglő nagyszínházban tart előadást, amikor is az Ábris rózsája amerikai vígjáték kerül színre. A főszerepeket Szücs Irén, Lőrinczy Gizi, Darvas Ernő, Fratta Géza, Felhő Ervin játszó.

Műsor:

- Vasárnap délután három órakor: Napkelet rózsája.
- Vasárnap délután háromnegyed hatkor: Gyurkovics-fiúk.
- Vasárnap este kilenc órakor: Napkelet rózsája.
- Hétfőn este a Novotny-teremben kilenc órakor: Ábris rózsája.
- Kedden este félkilenc órakor: Házibarát.
- Szerdán este félkilenc órakor: Házibarát.
- Ösütörtökön este félkilenc órakor: Régi nyár.

A nagyvárad **STRASSER - cég** naponta frissen füstölt valódi **ARANYSÁRGA BÜCKLINGJEIT** raktárról a legolcsóbb árak mellett prompt szállítjuk. Ügyeljünk a márkára. Rendeleteket felvesz: **AUGUSTIN WÁTZ** Timisoara I., Lénau tér 1. Telefon 15-90

GALVANI elemek és **STANDARD GITAKKUMULÁTOROK** jó vételt biztosítanak. 3239 Timisoara-Józsefv., Str. Bolintineanu (Gorove-u.) 14 Telefon 15-49 Telefon 15-49

Rádió

- Vasárnap (december 2.) Budapest. 9 óra: Kozmetika. 10 óra: Katolikus isten tisztelet. 12 óra 10: Szimfonikus zenekari hangverseny. 4 óra 15: Magyar dalok, éneklő Székelyhidy Ferenc dr. 5 óra 30: Magyar dalok cigányzene kísérettel. 7 óra 30: Operaelőadás. 10 óra 30: Jazz-band. Bécs. 11 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 6 óra 30: Zongorahangverseny. 8 óra 10: Operettelőadás. Breslau. 4 óra 20: Zsidó dalok. 5 óra 30: Operazene. Brunn. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 6 óra 30: Német operadalk zongorakísérettel. 9 óra: Kamarazene. Kattowitz. 12 óra 15: Déli hangverseny. 3 óra 15: A varsói filharmonikusok hangversenyének közvetítése. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Langenberg. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 6 óra: Zongorahangverseny. 8 óra: Operettelőadás. Leipzig. 4 óra: Népies hangverseny. 5 óra: Adventi dalok. 7 óra 30: Sámson és Delila című opera előadása. Prága. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 6 óra: Énekhangverseny zongora kísérettel. Stuttgart. 3 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Elszászi népdalok. 8 óra: Templomi hangverseny.
- Hétfő. (December 3.) Budapest. 9 óra 15: Délelőtti hangverseny. 12 óra 20: Temesváry-Kerpely-Polgár trió hangversenye. 4 óra: Népi tanácsadó. 5 óra 45: Cigányzene. 8 óra 45: Zenekari hangverseny. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Steiner György hegedűhangversenye. Brunn. 4 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra: Crook tenorista hangversenye. Hamburg. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Orosz zene. Kattowitz. 6 óra: Táncczene. 8 óra 30: Esti hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Északi zene. 9 óra: Templomi zene. Prága. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Ballettzene. 8 óra: Crook tenorista hangversenye. Stuttgart. 4 óra 35: Új operettzene. 8 óra: Ott György énekhangversenye.
- Kedd. (December 4.) 9 óra 15: Zene. 12 óra 20: Gramofonzene. 3 óra 30: Mésedélután. 5 óra 15: Zenekari hangverseny. 7 óra 40: Esti hangverseny énekekkel. 8 óra 40: Wehner György orgonaművész hangversenye. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Kamarazene. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Bécsi tanítók kórusának hangversenye. 9 óra: Népies zenekari hangverseny. Breslau. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Népdalok. Brunn. 2 óra 30: Kamarazene. 7 óra: Éva című operett előadása. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Tarka est. 9 óra: Fuvolahangverseny. Kattowitz. 12 óra 15: Népies hangverseny. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Esti hangverseny lengyel szerzők műveiből. 10 óra 30: Táncczene. Langenberg. 5 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra: Német népdalok. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Zongorahangverseny. 9 óra: Zenekari hangverseny. Prága. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Éva című operett előadása. Stuttgart. 4 óra 15: Könnyű zene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny.

Olcsó! Játékáruk és karácsonyi ajándékok Olcsó!
legolcsóbbak a GRAND BAZAR-ban, Temesvár-Gyár., Fő-u. 24.
 Nagy választékban: **Baba, babakocsi, hintaló és bicikli.** Eng gros és En detail.

Apróhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Allást keres

Elvállalok bármilyen munkát. Damián Béla, II., Andrásy-ut 8. (3621)

Adás-vétel

Meleg, jó állapotban levő férfi-kabát s női téli ruhák, cipők olcsón eladó. Erőd-u. 12, II. (7812)

Használt de kitógástalan állapotban levő transport pálinkás hordó háromnegyszáz hektoliteres eladó. Cim a kiadóban. (3631)

Modern családi házat keresek megvételre, 3-4 szobával, közel a központhoz. Ugyanők kizárva. Cim a kiadóban. (3647)

Eladó 15 darab kézi sima és jacquard kötőgép 6, 7 és 10-es tűbeosztással, 50, 60 és 80 cm szélességben, valamint egy gombolyítógép 10 orsóval egy gomblyukázógép 2 „Beka” Überwending varrógép, az összes nagyon jó állapotban. Kérdezősködni lehet és gépek üzemen láthatók Tritotaj Schreiber & Co. cégnél, Timisoara II, Távirda-u. 29. (3667)

Fűszerüzlet-berendezés áruval vagy anélkül betegség miatt eladó. Cernescu, Hunyadi ut 64. sz. (3626)

Új, keveset használt Chevrolet-terherautó eladó. IV., Uri-u. 5. Ugyvédi iroda, telefon 23-88. (3557)

Téli kabátok, felöltő, ruhák, cipők 41 sz., egy hadnagyi uniformis, zoknik, fehérneműk közép nagyságú alakra eladó. Cim a kiadóban. (3660)

Dió- és tölgysfaebédlő olcsón Siebold butorgyárban, Timisoara II, Távirda u. 21. Telefon 6 99. (2423)

Nyul- bőröket

vesz magas áron Grünwald, Spitzer & Co. bőrkereskedése, Bulv. Berthelot 13. (3663)

Vennék kis családi házat kerttel Kisodán vagy Szabadfalun. Cimeket kérek a kiadóba „Házat venni” jelígyére. (3662)

Singer karikahajós és egy hosszúhajós varrógép eladó. Gyárvaros, Baross-u. 2. Házmeztárnél. (36-9)

Különféle

Értesitem m. tisztelt feleimet és ismerőseimet, hogy amerikai utamról visszatértem és fehérneműszalonomat újra megnyitottam és férfiveendőimet a legjobb szabású ingekkel látom el. Minden szakmába vágó munkát vállalom és üzletek részére konfekciós munkát végzek. Gyors és pontos kiszolgálás. Egy férfiing fazon már 25- lejtől feljebb, Tisztelettel Kiss Sándorné, Tigris-u. 8/a. (3638)

Uhu-kvargli felülmulthatatlan izletes, pikáns, tápláló. Központi gyár: Watz Agoston tejvállalata, Temesvár, Belváros, Lénau tér 1. Telefon 15-90.

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emil

(Folytatás).

58

Olykor kapott támogatást a gróftól, aki elvette Sárosi Lajos gazdag özvegyét. Azonkívül nem vetette meg az apróbb kalandokat sem. Állandóan ott tanyázott a kisebb kabarékban, ahol olykor férfismeretségeket kötött. Az egyik külvárosban élt, Szobája fala tele volt agratva régi képeivel, amelyek még mint gazdag ünnepezt táncosnót ábrázolják. Agya fölött aranyos rámban ott függött Szednitzky gróf arképe.

Mikor a detektív megjelent Szabó Lala lakásán, az nem tartózkodott odahaza. A háziasszony azonban, egy kövér nő, aki valamikor maga is kabarékban lépett föl, szívélyesen marasztalta a detektívet.

— Ó, tessék csak leülni és várni. Lala nemsokára hazaérkezik. Nyenkor mindig haza szokott jönni.

A jó asszonynak fogalma sem volt róla, hogy a látogató detektív és azt gondolta, hogy az Lala egyik vendége, aki bizonyára pénzt hozott a kicsikereknek.

Sebestyén Jánosnak tényleg nem kellett soká várakoznia. Mint szélvész, úgy rohogott be nemsokára a szobába Szabó Lala. Abban a tekintetben hü maradt magához, hogy most is rikító színű ruhát viselt. Az ilyen feltűnő ruha mindig nagy gyengéje volt. Az arca még mindig csinos volt, azonban a szemei alatt látszó apró ráncok tanúi voltak annak a sok viharoknak, amelyen ez a nő keresztülment.

Csodálkozva nézett a látogatójára. Ez azonban vidáman nyújtotta feléje a kezét és mosolyogva kérdezte:

— Mi az, nem ismer? Én vagyok Kerekes Gyuszi, valamikor hadnagy voltam Pesten. Jó barátja voltam Szednitzky grófnak és az ő társaságában nem egyszer fordultam meg magánál.

A dologban mindössze annyi volt igaz, hogy Szednitzky Tádé gróf tényleg sokszor vilte tiszt barátait a szeretőjéhez téára, vagy vaosorára. Lala azonban nem emlékezett vissza Kerekes Gyuszira. Ezt azonban annak tulajdonította, hogy sokan voltak a gróf barátai.

Sebestyén detektív folytatta:

— Bizony magam is odahagytam a katonaságot. Most Temesvárra vetődtem és az este voltam a Pátriában, ahol hallottam a maga nevét. Az egyik táncosnótól érdeklődtem maga iránt és úgy tudtam meg a lakását. Gondoltam meglátogatom kiesit és megnézem, hogy mit csinál még? Hallom, hogy itt a környéken lakik Szednitzky is. Mondja, Lala, mikor beszélt vele utoljára?

— A múlt héten.

— Ugy? És mit szól a gróf szomorú történetéhez?

— Mihez kérem? — csodálkozott Lala.

— Mondja, hát maga nem olvas újságot?

— Nem én. De hát, mi történt vele?

— Furesa, ha nem is olvas újságot, mégis csak hallania kellett a dologról. Hiszen negyvennyolc óra óta az egész ország erről beszél.

— Kérem, legyen szíves mondja meg, mi történt Szednitzkyvel? Nem olvastam róla semmit és nem is hallottam, mert a két legutóbbi nap alatt nem mozdultam ki a lakásból, mivel fájt a fejem és csak ma reggel mentem ki előszőr.

A detektív látta, hogy Szabó Lala valóban nem tud semmit és azért elhatározta, hogy a dolgot nem úgy adja elő, ahogy azt az emberek még most beszéltek, hanem úgy, ahogy valóban történt. Ezzel azt akarta elérni, hogy esetleg Szabó Lala kikottyantson valamit, feltéve, hogy tud valamit.

— Azt maga is tudja, Lala, hogy a gróf feleségül vette Sárosi Lajos özvegyét. Az egész világ azt hitte rólok, hogy boldogan élnek egymással. Ez azonban nem volt igaz. Valóságos elenségekként éltek egymás mellett és gyűlöletük annyira kifejlődött, hogy a gróf most egyszerűen törrel leszurta a feleségét...

Szabó Lala arca elfehéredett.

— Lehetetlen. — rebegte alig hallhatóan.

Sebestyén János detektív azonban éles szemével észrevette azt is, hogy Szabó Lala dacára az elhalványodásnak mégsem döbbsent meg valami nagyon a hírre.

— Nemesak leherséges. — mondotta Sebestyén, miközben minden kimondott szótágot jelentősen hangsúlyozott — hanem már el is van fogva retitét bevallotta és most már csak az van hátra, hogy a törvényszék elé kerüljön.

Azt lehetett volna várni, hogy Lala kétségbeeserten tördelni fogja a kezét, azonban csak hallgatott és némán maga elé nézett.

— Szerencse, — folytatta a detektív — hogy sikerült a gróf ellen elég bizonyítékot szerezni és így valószínűsre birni, mert máskülönbén egy szegény ördög került volna helyette az akasztófára. A dolgot ugyanis úgy rendezte el, hogy a kertész kerüljön gyanuba. A kertészt Nánásinak hívják.

— Nánási? — kérdezte megleperten Lala.

— Igen, Nánásinak hívják a kertészt. Ismeri?

— Ismerem, ismerem. Hát ezt a szegény ördögöt akarta a gróf belekeverni. No, hát akkor elmondom én is, amit arról a dologról tudok.

(Folyt. köv.)

Karácsonyi alkalmi áru Klein Dávid

áruházában
Józsefv., Bonnaz-utca 14.
Telefon: 12-92
MOST:

5000 mtr Amerikai vászon m-re 24 lejtől feljebb

3500 mtr Vászon fehér m-re 30 lejtől feljebb

2800 mtr Férfiszövet téli m-re 158 lejtől feljebb

2350 mtr Nőiszövet m-re 69 lejtől feljebb

1320 mtr Selyemszövet m-re 75 lejtől feljebb

1850 mtr Cheviotszövet m-re 96 lejtől feljebb

1670 mtr Női pouplinszövet m-re 195 lejtől feljebb

1335 mtr Női télikabátszövet m-re 168 lejtől feljebb

2315 mtr Férfi divatszövet m-re 185 lejtől feljebb

2150 mtr Zefir-kanavász m-re 33 lejtől feljebb

1480 mtr Flanel és barchend m-re 33 lejtől feljebb

2120 mtr Festő, karton m-re 33 lejtől feljebb

1650 mtr Törülköző m-re 33 lejtől feljebb

1100 mtr Opalbatizst m-re színben 33 lejtől feljebb

Továbbá lepedővászon 70, vatta

110, nyersselyem 130, Crepp George

250, Crepp de Chine, mü 195, Crepp

Chine; tiszta selyem 520, butorszó

195, divatrepp 42, seidin 55, pap

clot; szines 115 lejtől feljebb per

ter.

Paplan 385, pokróc 225, berliner

dó 140, nagy posztókendő 375, fejke

25, selyemkendő 150, kenyérkendő

törülköző 25 lejtől feljebb darabonk

Munkásing 80, alsónadrág 70, ze

ing 110, uring 2 gallérral 200, spo

ing 135, rövid alsónadrág 55, flanel

120, flanelnadrág 95, munkásnadr

120, bricseszadrág 155, szövetradr

275, munkásöltöny 270, szöveto

980, finöltöny 190, télikabát 550, sely

sál 65, szveter 110; poulower és

szveter 280, sportsapka 65 lejtől

feljebb darabja.

Zokni 13, harisnya 15, keztyű 12,

kavédó 75, vadászharisnya 55 lei

kezdve páronként.

Szabókellékek, vatta, gomb stb.

még számtalan árucikk dus választ

ban és legolcsóbban.

Egyedüli gyári lerakás
RADIO LINNEN
legjobb kelengye-
vászon.

Külön maradékosztál

Dec. 3-11-ig

50%-os vízumkedvezmény a baromfikiállításához Budapestre utazóknak. Jegyek a „BIRDEV” menetjegyirodában (Uri-u. a ki-osztkban) Telefon 13-83. Promt és olcsó vízumbeszerzés. (2496)

Hó- és sárcipőket POPPER legolcsóbban

2554

vásárolhat

Józsefvárosi szőnyeg- és linoleumáruházban

Bulevardul Berthelot 5 (Kobelt-ház)

TELEFON 18-75

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON” Bányati Nyomda Rézványtársaságnál Timisoara.